

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
„ЮГОЗАПАДНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ“ ДП
ТП ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО „АРАМЛИЕЦ“
С.ОГНЯНОВО**

с.Огняново

тел: 07158/2058

e-mail: dlsaramliec@abv.bg

**Списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги
предоставяни от ТП „ДЛС Арамлиец“**

(в изпълнение на Критерий 5.1 от националния FSC-стандарт)

I. Материални продукти и услуги

Материалните услуги включват всички продукти, добити от екосистемите: храна, дървесина и др.

1. Дървесина.

Средногодишното ползване на строителна дървесина и дърва за огрев по ГСП от 2013 г. в достъпни райони от ДГТ е общо 17997 м³ стояща маса. Лежащата маса е съответно 14487 м³, в т.ч. 8457 м³ дърва за огрев.

2. Недървесни продукти.

На територията на стопанството няма регистрирани изкупвателни пунктове за недървесни горски продукти.

2.1. Лечебни растения – има установени значителен брой лечебни растения, както и растителни видове с природозащитен статус, както следва: бук (42,4% от залесената площ), габър (2% от залесената площ), зимен дъб (20,6% от залесената площ), благун (12,1% от залесената площ), цер (7,4% от залесената площ), кората от които се използва за дъбилни вещества и танини, сребролистна липа, бряст, брекина, джанка, дива череша, дива круша, бял бор, смърч, зелена дуглазка, смрадлика, дрян, червен глог, трънка, шипка, къпина, брадавичест чашкодрян, кучешко грозде, черен имел, черен бъз, тревист бъз, обукновена леска, бръшлян, гръмотрън, глухарче, репей, бабини зъби, росопас, великденче, бял равнец, лайка, хвощ, лопен, слез, змиярник, копитник, дива тиква, чувен, мразовец, боянка, брястолистно орехче, бударица, градско омайниче, кукуряк, рунянка, обикновена и сибирска хвойна, луличка, полско птиче просо, лечебна комунига, сладка папрат, горско прозориче, пълзящо прозориче, орлова папрат, лечебна медуница, кисекец, лечебно сапуниче, живениче, горски енчец, вратига, върбинка, великденче, миризлива и трицветна теменуга, горска ягода, живовляк теснолистен и широколистен, мента, подбел, тетра, бърба, бяла бреза, кукувича прежда, зловонен и кръвен здравец, дяволска уста, гингер, черна елша и др. Тези растения в естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване, като част от естествения растителен генетичен фон. Опазването включва поддържането и съхранението на екосистемите, съдържащи лечебни растения на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от тях.

2.2. Гъби – в района на „ДЛС Арамлиец“ се срещат следните диворастящи ядливи гъби: Манатарка, Мрежеста манатарка, Пачи крак, Сърнела, Булка, Полска печурка, Обикновена масловка, Рижика, Кладница, но те не са обект на стопанска дейност.

Ползването на гъби, горски плодове, лечебни и ароматни растения от горските територии, когато не представлява стопанска дейност, се извършва безвъзмездно и свободно (чл.119, ал.2 от ЗГ ДВ бр.19/08.03.2011 г.). В чл.120 от Закона за горите е регламентиран добива и разпореждането с недървесни горски продукти от горските територии държавна собственост.

2.3. Добив на листников фураж – средногодишно за нуждите на местното население по ГСП могат да се добиват до 60 пространствени куб. м листников фураж от единични дървета и от насажденията за отгледни и възобновителни сечи.

2.4. Добив на сено - по-голямата част от голите горски площи са обрасли с глог, шипка и трънкосливка, и добива на сено от тях е затруднено. Организирано е ежегодно почистване на част от обраслите площи с цел по-ефективното им използване.

Единствено от създадените дивечови ливади може да се добива средногодишно по 2,7 тона сено за нуждите на ловното стопанство.

2.5. Лов – Основното направление за стопанисването на дивеча в границите на ДЛС "Арамлиец" е създаване на благоприятни условия за формиране, развитие и поддържане на здрави и жизнени дивечови популации от наличните ловни видове, при оптимална гъстота, полова и възрастова структура, подобряване условията за ловен туризъм, наблюдение, селекция и превръщане на подборния отстрел в основен метод за ползване на едрия дивеч, с цел достигане изискванията на ловно-стопанската наука, устойчиво управление и ползване на природните ресурси, и опазване на околната среда.

За главен вид дивеч съобразно екологичната характеристика на местообитанията и основното направление за стопанисване се определят:

- За дивеча на свобода: -Сърна със съпътстващ вид, дива свиня, бл.елен, заек, яребица, фазан, пътпъдък.

- В оградените територии: ОП "Сакарала" - елен лопатар и муфлон, ОП "Церова могила" - дива свиня, ОП "Чаршията" - дива свиня, ОП "Каловица" – не функционираща.

Съгласно одобрения план за ползване от 2021 г., след извършена таксация на дивеча, се предвижда отстрел на следните видове – общо:

- Елен лопатар – 30 бр.

- Сърна – 30 бр.

- Дива свиня – 50 бр.

- Муфлон – 35 бр.

Големи поражения върху числеността на популацията на дивата свиня в предходните години нанесе болестта Африканска чума по свинете. Наблюдават се тенденции на бавно възстановяване.

2.5. Паша - по ГСП 2013 г. от общата площ на стопанството, забранена за паша е площ от 5732 ха. За последните осем години пашата на територията на стопанството в ДГТ не е разрешена.

3. Достъп до генетични ресурси.

Ловното стопанство не разполага с базов горски разсадник. Фиданките за залесяване се доставят от съседни горски стопанства. Съгласно ГСП от 2013 год. в ловното стопанство има едно семепроизводствено насаждение, с площ 18,7 ха, от зимен дъб в отдел 295 "б".

II. Регулиращи услуги - ползи от процесите в екосистемите

Регулиращите услуги представляват ползите от регулационните процеси в екосистемите и могат да бъдат:

- Регулиране качеството на въздуха – екосистемите оказват влияние върху качеството на въздуха, както чрез добавяне, така и чрез отстраняване на химични съединения от атмосферата.
- Регулиране на климата – екосистемите влияят върху локалния и глобалния климат. На местно ниво промените в растителната покривка могат да въздействат както върху температурата така и върху количеството на валежите. На глобално ниво екосистемите играят важна роля за промените в климата чрез поглъщане (усвояване) или отделяне на парникови газове.
- Регулиране на водите – режимът и количеството на водния отток се влияят в голяма степен от измененията в растителната покривка, особено когато те променят потенциала на системата да формира водни ресурси. Такива изменения са преобразуването на влажните зони, превръщането на гори в територия за селско стопанство или на земеделски земи в селищни територии. Водорегулираща и водозащитна услуга на горската растителност има огромно значение за количеството и качеството на водите, които изтичат от водосборните басейни. Горските екосистеми реализират две основни хидрологични функции – водоохранна и водорегулираща. Водоохранна функция е способността на горите да стабилизират повърхностните и подпочвени води на определена територия (водосбор) за дълъг период от време. Водорегулиращата функция се изразява в способността на горските екосистеми да преразпределят елементите на водния баланс, като увеличават дела на положителните (продуктивни) пера и намаляват непродуктивните (отрицателни) такива.

1. Водоохранна функция.

Водоохранна функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.1 в Доклада за ГВКС:

- Вододайна зона с. Каменица – 224-и-л; 225-а-г, 1-3; 227-а-г, ж-и; 228-а, б, ж-л; 229-а-в, е-с, ф;
- Каптаж с. Г. Раковица – 286-г; каптаж „Поделението“-238-г; каптаж „Чаршията“-256-к;
- Горски чешми и кладенци – 1-а; 238-г; 1153-и;

3. Водорегулиращата функция.

Водорегулираща функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.2 в Доклада за ГВКС.

По данни от ГСП - За територията на ТП ДЛС "Арамлиец" в тази консервационна стойност (4.2.7 – яз. Огняново) попадат следните отдели и подотдели, определени като гори с решаващо значение за регулиране на водния отток във водосборите: 288 б, 288 у, 288 ф, 288 х, 288 ц, 288 ч, 288 ш, 288 щ, 289 з, 289 а, 294 1, 294 а, 297 1, 297 а, 297 б, 297 д, 297 и, 297 к, 297 м, 301 з, 301 в, 301 г, 301 д, 301 е, 302 2, 302 з, 302 и, 303 п, 303 р, 304 д, 304 е, 304 з, 304 и, 307 1, 307 2, 307 а, 307 б, 307 в, 307 г, 308 а, 308 в.

4. Противоерозионна функция.

Противоерозионна функция изпълняват всички гори, които са включени във ВКС 4.3 в Доклада за ГВКС: 230 а, 230 б, 230 в, 230 г, 230 е, 230 ж, 230 з, 230 и, 230 к, 315 1, 315 б, 315 в, 315 г, 315 д, 315 е, 318 1, 318 б, 318 г, 318 е, 318 з.

- Регулиране на ерозията – растителната покривка играе важна роля за задържането на почвата и забавяне на ерозионните процеси. Горската растителност действа като връзка между атмосферата и почвата. Тя повишава пропускливостта на

почвата към дъждовна вода, намалявайки оттичането. Също така защитава почвата от ветрове, което води до намаляване на ветровата ерозия, както и до благоприятни промени в микроклимата. Корените на растенията усилват здравината на почвената структура, което я прави по-малко податлива на водна и ветрова ерозия. Премахването на растителността повишава скоростта на повърхностния воден отток, а от там на повърхностната ерозия.

Насаждения с наклон над 30°: 2 д, 12 а, 12 б, 12 о, 12 у, 13 б, 13 в, 15 г, 38 л, 39 а, 39 в, 44 м, 45 г, 46 5, 46 10, 46 е, 46 л, 46 м, 47 а, 48 д, 50 б, 51 4, 52 ж, 56 д, 56 м, 56 н, 56 п, 56 р, 57 4, 57 г, 57 е, 59 и, 224 м, 225 е, 225 ж, 225 з, 230 г, 230 ж, 232 ж, 233 г, 234 е, 237 д, 237 е, 237 ж, 239 а, 240 ж, 240 у, 241 р, 261 з, 262 б, 262 в, 264 а, 273 а, 273 м, 280 б, 280 е, 280 ж, 282 д, 282 ж, 283 г, 283 л, 285 а, 289 а, 289 б, 289 и, 289 м, 291 з, 291 н, 292 а, 296 а, 305 м, 307 м, 314 е, 315 е, 1145 е, 1146 а, 1154 а, 1154 б, 1156 д, 1156 з, 1156 и, 1267 е, 1267 ж, 1268 в, 1268 г.

- Самопочистване на водите и третиране на отпадъците – екосистемите могат да подпомогнат филтрирането и разграждането на органични отпадъци, попаднали в затворени водни басейни и крайбрежни морски екосистеми, както и да асимилират и отстраняват вредния ефект на определени вещества чрез почвените процеси.

- Регулиране на болести – промени в екосистемите могат директно да доведат до увеличаване или намаляване на изобилието от човешки патогени и на преносители на зараза.

- Регулиране на вредители – промени в екосистемите влияят върху популацията и от там върху степента на въздействие на вредителите.

- Опрашване – промени в екосистемите засягат разпределението, числеността и ефективността на опрашващите насекоми.

III. Културни и социални услуги - нематериални ползи от екосистемите

Културните услуги са нематериални ползи от екосистемите. Културните услуги са нематериални ползи от екосистемите. Те са:

- Съхраняване културата на местните общности, обогатяване, естетическа наслада, източник на културни услуги, вдъхновение и принадлежност за хората и като среда и обект на духовна и религиозна идентичност. Поради епидемиологичната обстановка и наложените мерки през 2020 г. не е имало обществени прояви. Обособени са зелени зони извън урбанизираните територии в отдели/подотдели: 301 б, е-л, 1-4; 302 а, в, г, д, е, ж, з, и, л, 1, 2; 303 ж-р, 3.

Много хора имат ясна културна и духовна връзка с горите. Горите с цялото си разнообразие са богат източник на творческо вдъхновение в много сфери – изкуство, фолклор, архитектура, реклама и др. Хората ценят чувството си за принадлежност към родния край, което е свързано с отличителните черти на околната среда.

- Осигуряването на условия за рекреация и туризъм прави горите предпочитано място за почивка на хиляди хора. Повечето хора високо ценят красотата или естетическата стойност на различните екосистеми, което се отразява в широкия интерес към еко-пътеки, маршрути и обозначени панорамни места, както и при избора на къщи и жилища и готовността да се плати по-висока цена за красива гледка.

- Образователна стойност – ежегодно във връзка с отбелязване «Седмица на гората» се извършват съвместни залесителни мероприятия с ученици от гр. Елин Пелин.

- Осигуряване на условия за рекреация и туризъм – в района на ДЛС Арамлиец се намира защитена местност „Арамлиец“, обявена като историческо място в подотдели: 167 а-г,1,2; 168 а,103; 237 з; 238 а-ж, 1, 2; 239 е, ж; 1153 а, г, 6; с обща площ 134,9 ха, от която 123,2 ха залесена и 11,7 ха незалесена.

- Осигуряване на естетична стойност на ландшафта.

На територията на стопанството попадат значими горски територии, формиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие. Тези горски територии са включени във ВКС 2 от Доклада за ГВКС.

- Горите като източник на културни услуги, вдъхновение и принадлежност за хората, и като среда и обект на духовна и религиозна идентичност.

В района около яз. „Огняново“ са обособени зелени зони извън урбанизираните територии в отдели/подотдели: 301 б, е-л, 1-4; 302 а, в, г, д, е, ж, з, и, л, 1, 2; 303 ж-р, 3.

Изготвил: ...../П*/.....

инж. А. Стойчев

ст. лесничей

ОДОБРИЛ:...../П*/.....

ИНЖ. ДИМИТЪР ПАВЛОВ

ДИРЕКТОР

*Подписът е заличен съгласно Регламент (ЕС) 2016/679